

M B O T E !

Med snart bara 3 veckor kvar till jul så försöker jag att föreställa mig stämningen hemma i dessa tider. Det är troligtvis hektiskt med förväntningar av olika slag inför stundande högtider men också lite mysigt med ljus som tänds, julmusik som spelas, pepparkakor som doftar och lussekatter som lyser gula. Kanske till och med lite dunvit snö?

Jag kan inte säga att jag saknar allt det här. Första advent passerade obemärkt i min kyrka, i stället firades världsbibeldagen med illustrativa och fångslande teaterstycken, varvat med passande sång av de olika körerna. Det gör inte adventsbudskapet mindre! Personligen upplever jag nog att den afrikanska kontexten ger mig en större möjlighet att både reflektera över och uppleva *inhållet* av julbudskapet.

Dagen innan världsbibeldagen var den **1:a december**, vilket är detsamma som världsdagen i kampen mot Aids. En dag som förhoppningsvis aktualiseras i alla världsdelar men som får en oerhörd relevans i varje afrikanskt land söder om Sahara. I år var temat för dagen "Ledarskap". Det ville peka på vikten av att ta ansvar, oavsett vilken typ av ledarskap man befinner sig i. Ledaren har makt att påverka utvecklingen och därför blir det så allvarligt när det ansvaret försummas.

Den insikten ledde till att ett rundbrev, underskrivet av kyrkans president, författades och distribuerades till de olika församlingarna. Där uppmanas varje pastor att inse sitt ansvar och aktivt engagera sig i kampen mot HIV/Aids. Vi har fått rapporter om att brevet fått genomslagskraft och lästs upp vid gudstjänster i samband med 1 december. Det är svårt för en västerlänning att föreställa sig det inflytande pastorer har i den här kontexten. Därför är det också så viktigt att vi får med oss de här ledarna i kampen mot Aids. Pastor Yeba i teamet har under en vecka i samband med världsaidsdagen gjort en resa till Pointe Noire, i syfte att inspirera och engagera pastorerna där till ett större ansvarstagande. Han har nu kommit tillbaka med positiva nyheter om en utveckling i rätt riktning. Det är nog dels ett resultat av insatsen från kyrkans president, dels en frukt av det enträgna arbete som projektet och speciellt pastor Yeba utför.

Strax innan 1 december kom UNAIDS ut med sin nya rapport. Glädjande nog visar den att de höga siffrorna har kunnat revideras från omkring 40 miljoner HIV-smittade till ca 33 miljoner för år 2007. Även om minskningen till viss del beror på noggrannare beräkningar, så finns det också en del länder som uppvisar en neråtgående trend. Det gäller bland annat Kenya, Moçambique och Zimbabwe. I Burkina Faso har antalet smittade på 10 år minskat från 7 % till 2 % av befolkningen. Minskningen i de här länderna beror till stor del på ett förändrat beteende, vilket visar på att ett uthålligt och målmedvetet arbete ger resultat. Fortfarande är det långt kvar till uppfyllelsen av punkt nr 6 i milleniemålet: att inga nya infektioner ska drabba centrala Afrika år 2015. Undersökningen uppmuntrar ändå, för den visar på möjligheten att vända det som har verkat vara en hopplöst negativ trend! I Kongo Brazzaville kommer vi att få klart besked under nästa år, eftersom man nu ligger i startgroparna för en ny mätning på nationell nivå.

Som vanligt var satsningen stor från EEC:s sida inför och under världsaidsdagen. Aktiviteterna började redan onsdagen innan i de olika CASE-grupperna. CASE betyder "Cellgrupper i kyrkan för aktion mot Aids". De här grupperna består av ungdomar som frivilligt satsar sig för att på lika sätt bekämpa pandemin. Aktionsgrupperna har visat sig vara oerhört verksamma instrument för att nå ut till ungdomar med information och stöd. Under vissa samlingar i Brazzaville dagarna innan världsaidsdagen, var kyrkorna "knökfulla" med både ungdomar och äldre som samlades för att få ta del av budskapet.

På morgonen mötte ett stort antal ungdomar upp vid parlamentsbyggnaden för att delta i en manifestation för total kostnadsfrihet i behandlingen. Närvarande var bland annat premiärministern, regeringsmedlemmar och utländska ambassadörer. Som ett resultat av en

liknande manifestation förra året blev de antiretrovirala läkemedlen fria. Vi kan bara hoppas på en uppföljning i år. Provtagningar och undersökningar av olika slag drabbar ofta ekonomin hos den sjuke hårt och leder ibland till svårigheter med följsamhet i behandlingen. Julien Makaya, som talade vid tillfället avslutade med följande ord: "Att behandla de 5% av kongoleserna som är smittade av HIV innebär att man skyddar de 95% av befolkningen som är seronegativa"

Andra aktiviteter på världsaidsdagen var information för ungdomarna på fotbollsklubben Gothia och på eftermiddagen en festival med sång och musik. Trots ett kraftigt regn som hotade evenemanget, samlades ändå ett betydande antal ungdomar på den stora gräsplanen framför Savorgnan Brazza-gymnasiet. Jag skulle önska att ni hade kunnat vara med och njuta av den medryckande sången och dansen framförd av olika grupper – och kanske jag då speciellt tänker på barn- och ungdomsgruppen som medverkade. De kommer från en organisation som arbetar med gatubarn och vi har haft ett nära samarbete med dem under en stor del av året som gått. Ett trettiotal barn har varje vecka dykt upp vid "Källan", som vi kallar vårt center. Traumatiserade barn, utnyttjade barn, övergivna...De flesta av dem tillhör de mest utsatta och löper stor risk att smittas av HIV. Det hände mycket med ungdomarna under den period som samlingarna pågick och när vi närmade oss avslutningen bad samtliga om att få testas vid ett av våra center.

I samband med 1 december (söndag – måndag), hölls en konferens i parlamentsbyggnaden. Den hade sammankallats av katolska kyrkans överhuvud och behandlade olika insatser i kampen mot pandemin i centrala Afrika. Flera utländska föreläsare medverkade och därför var det extra roligt att även "vår" doktor Poaty hade ombetts att informera om det arbete som EEC utför. Som vanligt framhölls kyrkans arbete som ett exempel att efterfölja. Samtidigt väjde inte dr Poaty att framhålla att vi nu står inför ett vägskäl: i en situation då franska staten drar sig undan som störste bidragsgivare, så finns det skäl att vädja till andra aktörer att träda in. Den nakna sanningen är att nerdragningar annars sannolikt måste ske i arbetet. Pengar fattas inte hos de stora internationella aktörerna – förhoppningen är att de också ska hamna där behoven finns!

Månaderna som gått sedan jag kom tillbaka från insatsen i Sarajevo och semesterveckan i Sverige, har för mig personligen blivit annorlunda än jag kunde förutse. I planerna fanns flera seminarier med pastorer och evangelister samt uppföljande verksamhet i olika delar av landet. Det hela reducerades till en enda resa, till Mindouli, där vi hade några dagars seminarium med pastorer och evangelister från regionen. Anledningen till den ändrade planeringen var att vår kongolesiske samordnare med kort förvarning gick vidare till ett annat spännande jobb. Situationen krävde därefter min närvaro på hemmaplan. Det känns bra att vi nu har kunnat rekrytera en ny nationell samordnare som tillträder den 1 januari. Jag ser fram emot att återigen kunna fungera i en stödjande funktion.

Det är inte bara ändringar på samordnarposten som har skapat en ny situation i teamet den senaste tiden. Beskedet om att franska utrikesdepartementet inte med automatik skulle förnya sitt stöd efter den första treårsperioden tog oss alla på sängen och skapade en hel del oro. Samtidigt satte det igång en nyttig process, som kanske trots allt genererar ett positivt resultat. Projektet kommer ju inte att finnas för evigt och vi behöver redan nu tänka på hur kyrkan ska kunna göra arbetet i kampen mot Aids till "sitt".

Det är just den frågan som kommer att bli något av arbetstema när det nybildade Nationella Evangeliska Rådet i kampen mot Aids (CNELS) samlas under 2 dagar i slutet av den här veckan. Under de 2 föregående fredagarna, har vi fått ta del av en givande utbildning och nu kommer strategin inför framtiden att slipas. Förhoppningen är att Rådet ska kunna utveckla och förvalta sin nyckelroll som påverkansfaktor, både gentemot kyrkan och i samhället.

Under tiden jag har skrivit det här brevet har jag då och då lyssnat till den medryckande sången från andra sidan trädgården. Den kommer inte från en glad tillställning som man lätt skulle kunna förledas att tro, utan från en dödsvaka. Förra måndagen fick jag oväntat besök under pågående språkkurs. Min granne ville att jag skulle hjälpa dem att transportera deras 9-

åriga flicka till sjukhuset. Hon var tagen men fullt kontaktbar. Sedan inträffade det oerhört tragiska: flickan avled efter några dagar på sjukhus, på grund av missad diagnos (meningit=hjärninflammation). Ett ofattbart öde som drabbar en familj och som dessutom kan tyckas så onödigt. Som i ett nötskal framstår det hur olika livsvillkoren är, här och i Sverige där barn med samma symtom troligtvis omedelbart skulle ha fått en adekvat diagnos och en rätt behandling.

Däremot skiljer sig inte den djupa sorgen och saknaden hos de här föräldrarna, från den varje drabbad mamma och pappa upplever, oavsett kultur och kontext. När jag suttit med i vakan vid några tillfällen, så har känslan av *närvaro* slagit mig. Närvaron av familj, av vänner, av en församling som omsluter och som skyddar är påtaglig. Lidandet, som ingen kan komma undan men som drabbar oss alla olika, får sin motvikt genom att medmänniskor i omgivningen delar den bördan. Ett sant *medlidande* uttryckt i konkret handling.

Afrika är inte en kontinent fylld med elände. Här reser sig hoppet trotsigt. Allt fler verkar inse att lösningen på problemen inte i första hand kommer utifrån. Möjligheter till utveckling ligger också i en förändrad inställning. Igår kväll samlades några hundra personer vid stadshuset för att gemensamt uttrycka sin tro på framtiden. Ansvariga för samlingen var organisationen "Bomoi" som betyder "Liv" och som är en sammanslutning av personer som lever med HIV/Aids. Många reste sig frimodigt och vittnade om sin seropositivitet. Hundratals ljus tändes som ett tecken på viljan att *tillsammans* protestera mot resignation och hopplöshet, att ta upp kampen *mot* det onda och *för* det goda.

Är det inte just det som Kristi ankomst, advent handlar om? "*Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det*" (Joh. 1:5)

Guds välsignelse, eller som vi säger på munukutuba: Bika Nzambi sakumuna nge!

Önskar Perolof Lundkvist, Brazzaville.

